

Onvoldoende saldo

Tjeerd Brakema

Onvoldoende saldo

Roman

Uitgeverij Tobi Vroegh
Copyright © 2013 Tjeerd Brakema
Copyright © 2013 Uitgeverij Tobi Vroegh

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt, door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Uitgeverij Tobi Vroegh, Cornelis Dirkszstraat 27, 1056 TP, Amsterdam.

Omslagontwerp: Marlou Ruijter
Omslagillustratie: Tjeerd Brakema

ISBN 978-90-78761-39-6 NUR 350

www.tobivroegh.nl
www.tjeerdbrakema.nl

Lift the weight of the world
From my shoulders again
Every little piece in your life
Will add up to one

The Editors

Inhoud

ETAPPE	9
Vernissage	10
Lucky Bastard	15
Las Vegas	49
Paralytic Child	67
Hallo Venray	94
Hotel indien nodig	127
HEREXAMEN	139

ETAPPE

‘Eigenlijk is er niet zoveel meer met je aan de hand,’ zegt de psych. ‘Verdorie, ik zit tegenover een gewone vogel. En dat na al dat gedoe van de afgelopen jaren.’

Hij kijkt hem stomverbaasd aan: ‘Betekent dat dan...?’

‘Ja, het betekent dat je uit onze molen bent, dat je voor een groot deel hersteld bent. En als jouw vraag nu is of je mij nog vaak gaat zien, dan is het antwoord: nee. Dus... koffie?’

Nog geen half uur later fietst hij het terrein af, weg van het historische pand. Het is hem dus aardig gelukt om het minder belangrijk te maken wat betreft diagnoses en de daaruit voortgekomen ongemakken. Zijn bont gekleurde pak was misschien smerig geworden de afgelopen jaren, maar de meeste veren zijn na alle inspanningen weer vervangen door glanzend nieuwe. Te zijner tijd zullen ook die weer uitvallen, vergaan en verdwenen zijn. Maar ach, zo werkt het nu eenmaal in de natuur.

Bij het kruispunt wacht hij als een normaal persoon voor het stoplicht en overweegt de benodigde boodschappen voor het weekend: tandpasta, pindakaas, toiletreiniger, pizza’s en koffie. Het is te hopen dat de hamsterweken weer zijn begonnen, dat zou handig zijn vanwege de financiën. O ja, niet vergeten: het afwasmiddel is op. Ondertussen is het licht op groen gesprongen. Hij vliegt weer.

Vernissage

1

Het licht is scherp in zijn nieuwe woonplaats, hij moet zijn ogen samenknijpen om recht voor zich te kunnen kijken. Voor hem liggen het strand en de rollende branding, achter hem staan huizen, hotels en flats met de ramen gericht op zee. Het is half vijf en hij probeert een dubbele espresso in zijn maag te houden.

Vanmiddag houdt hij zich eindelijk weer bezig met het observeren van voorbijgangers, een kleurtje krijgen ondanks factor zoveel en wachten tot de zon ondergaat, net als iedereen op het terras. Het lijkt wel of de hele stad op deze laatste warme zondag naar de boulevard is gekomen voor de toegift van de zon. Maar, fantaseert hij, voor deze mensen breekt morgenochtend de zoveelste grijze dag aan, en staan ze met z'n allen om negen uur weer in de rij voor de koffieautomaat. Loom zakt hij onderuit in zijn stoel. Hij is nog een beetje brak van gisteravond. Een avond waar hij best trots op is.

‘Prachtig inderdaad, super van je. Hoe verzin je het toch?’ hadden een paar kennissen tegen hem gezegd toen ze zijn werk aan de muur zagen hangen. Hij is inmiddels zelf ook bijna overtuigd geraakt van zijn talent. Eigenlijk is hij per ongeluk kunstenaar geworden, tenminste daar geeft hij zichzelf voorlopig voor uit. Met de expositie heeft hij de eerste stappen in zijn nieuwe leven gezet. De opening had hij gemakzuchtig gecombineerd met het vieren van zijn dertigste verjaardag. Op de dag zelf had hij er namelijk geen zin in gehad. Jezus, dertig worden, wat had hij er tegen opgezien. Gelukkig bleek het in de praktijk

mee te vallen, het ging namelijk vanzelf. Er kwamen redelijk wat mensen, en zijn speech was goed voorbereid met grappen en zo, dus er werd flink gelachen. De sfeer was goed geweest en de drank gratis, het gros van de genodigden bleef tot laat hangen. Tegen twee uur sloeg de laatste gast hem op de schouder.

‘Gefeliciteerd jongen en succes hè, belastingvreter. Jij gaat het best redden met die talenten van je, het gaat helemaal weer goed komen. Geniet er van, multilul.’

Hij bleef alleen achter aan de lege bar. De eigenaar was al begonnen de vloer te vegen, en nam nadat de glazen waren gespoeld en hij zijn jas al aan had, zelf nog een biertje en bood hem, samen met de rekening, er ook nog een aan. Tijd om op te stappen. Hij moffelde het papiertje weg in zijn colbert en bedankte de man uitvoerig.

Buiten schopte hij wat tegen het zwerfvuil op straat en luis-terde naar de branding die je, wat er ook gebeurt, vierentwintig uur per dag door de stad hoort ruisen. Er stak een felle wind op, in de verte rommelde een naderend onweer en het duurde niet lang of de eerste spetters kletterden op de tegels. Vlak voor het echte hozen opende hij de deur van zijn studio.

Thuis op de bank kwam hij een beetje bij van alle opwin- ding, en dacht aan zijn ex-vriendin Sally. Wat zou zij van de avond hebben gevonden, zou ze een beetje trots op hem zijn geweest? Maar de gedachte was zinloos, dat was al vijf jaar geleden, ze was nu druk met haar carrière bij Justitie – dit wist hij omdat hij haar naam had gegoogled. Sal, ze had het veel verder geschopt dan hij met zijn grote bek. Hij haalde de ver- kreukte rekening uit zijn binnenzak, keek naar de bedragen en smet het lullige papiertje toen zuchtend op de stapel met de andere facturen. Ontnuchterd ging hij naar bed.

De volgende middag schrok hij wakker en het schoot meteen door zijn bovenkamer dat de avond enorm geslaagd was. De

kosten konden hem niets meer schelen. Verder zat er die dag voor hem, net als voor de rest van de mensen in de stad, niks anders meer op dan naar de boulevard te gaan en zich verder niet meer druk te maken.

2

Misschien geen verheven plek, maar hier begon het. Rake woorden van dichter en schilder Hans Verhagen. Je moest trouwens wel verdomd goed opletten wilde je de tegel met de inscriptie in de boulevard opmerken, hij was er zelf eerst meerdere malen achteloos overheen gestapt.

In deze havenstad spoelde hij aan als het wrakhout dat je 's morgens soms vindt tussen het zeewier en plastic afval. Blijft hij lang op deze plek wonen? Moeilijk te zeggen, maar voorlopig bevalt het hem wel. Vlissingen is typisch zo'n stad waar je na wat omzwervingen per ongeluk in terecht komt, waar de wereld dreigt op te houden. En je kunt in de laatste trein rustig in slaap vallen, thuis kom je geheid. Het is klein en overzichtelijk, en hij is tevreden met zijn woning aan de boulevard. Het uitzicht alleen al is spectaculair. Vanaf zijn balkon, waar hij met zijn lange gestalte maar net op past, kan hij uren kijken naar de badende mensen op het strand en de containerschepen die non-stop vlak langs de kust varen.

Binnen in zijn zeestudio heerst een geordende chaos. Voor andere mensen lijkt het misschien een puinhoop, maar hij kan er goed in leven. Op de grond liggen rollers, blikken, kranten, hard geworden kwasten, uitgeknepen tubes, vellen papier en andere rotzooi, en tegen de muren staan lege en beschilderde doeken in diverse formaten. Wie per se wil weten wat zijn schilderijen voorstellen mag dat ter plekke bedenken. In een hoek achter een stelling met boeken staat zijn bed waar soms plek is voor een scharrel.

Als hij schildert raakt hij vaak in een soort trance, op die momenten kan je hem maar beter niet storen. Als hij geen zin heeft om te schilderen dan zit hij aan de kade, waar het water van de Westerschelde zijn troebele herinneringen doet vervagen. 's Avonds loopt hij over het strand, het liefst als het hard waait en de golven zich kapot beuken op het zand. Zo probeert hij zich staande te houden. En dat is verdomd moeilijk in een tijd waarin we dromen van carrière maken, gelukkig worden met de juiste partner, een perfect huis bezitten, drie vakanties per jaar nemen en meekomen met de rest. Dromen die worden veroorzaakt door de levens van mensen op de tv of in de roddelbladen, maar vooral doordat we ons spiegelen aan onze vrienden, collega's en kennissen. We bekijken elkaars persoonlijke marketing campagnes op het web, uploaden onze ego's en prijzen onszelf aan met een waslijst potentiële werkgevers, prestaties, vrienden, scharrels, vakanties, voorkeuren en vooral heel veel blabla informatie. Online corrigeren we collectief onze eenzaamheid en onvolkomenheden totdat we volmaakt zijn.

En hoe zit dat met hem, hoe doet hij het? Jammer genoeg hoort hij maar weinig mensen zeggen: 'Ik heb vandaag een tandenborstel gekocht, het laatste boek van die en die, en o ja ook nog een schilderij.' Als hij zich conformeert aan de eisen van de tijd, dan hoeft hij na zijn dood niet meer ontdekt te worden want dan is het te laat. En aangezien hij toch op een dag dood moet gaan dan wil hij reïncarneren als stinkend rijk. Dan koopt zijn eigen schilderijen op en maakt zich alsnog onsterfelijk. En als dat niet kan dan wil hij als een vlag koude tocht door de kamers van deze of gene circuleren, en de lichten nog is flink laten flikkeren. Daarom is hij behalve schilder ook schrijver geworden en overweegt hij de tekst die hij net op een bierviltje heeft geklad ergens op internet te gaan droppen: *Noodoproep uit Zeestudio vanuit havenstad waar Europa dreigt te beginnen*

wegens onzekere investering in slepend kunstproject. Gezocht: Engel in bezit van wasmachine, omdat voedselvoorraad en sigaretten bijna op zijn, en er alleen nog maar shag, koffie en diepvriespizza's in huis zijn. Straks wordt er slechts huiswijn geschonken, en binnenkort komt er geen water meer uit de kraan. Allemaal vanwege ontoereikend saldo van kunstenaar met verzorgd uiterlijk en in de bloei van zijn leven. Lang van postuur zelfs atletisch van bouw. Kan op een hele leuke manier strontvervelend zijn. Zijn verleden? Doet er niet toe.